نوشتاری از همایون امامی، مستندساز

وقتى كلانشهرهاتوازن خودراازدستمىدهند

امنیت شغلی و اقتصادی مردم و بهطور کلی مناسبات اقتصادی حاکم بر روابط اجتماعی ما بر بروز سیاری از مضارات اجتماعی تأثیر می گذارند و اقعیت این است که وقتی مردم بدلحاظ معیشتی دچار مشکل و مجبور باشند برای گذران زندگی در جاهای مختلفی کار کنند.

خودانتقادی لطفالله آجدانی،مورخ و پژوهشگر تاریخ موقعيتهايمازدسترفت!

اگر هر فرد،نگاهی از ســر دقت به گذشته خود داشته باشــد،اشتباهاتی در افکار، رفتار وزندگی خود می بیند من نیز چنین وضعی اسابهدی کی از نقاط ضمنو درخور انتقاد برای من از دست دادن فرصتهایی از جنس متفاوت، بودند. منظور از متفاوت بودن این فرصتهاآن است که جزومعدودموقعیتهایی هستند.

محوكاخ عشرت آباد ميان ساخت و ساز

۱۲ در صفحه ۱۲ بخوانید...

= کودکانامروز،فرهنگگذشتهرابیاموزیم|...

🛚 عاشقانهای که رنگ میبازد | برشی از کتاب «دکر کونی

مدیرعامل «رعد» از فراز و فرود فعالیت موسسههای خیریه به «شهروند» گفت

الگوي موفق بومي نياز داريم

طرح نو امجتمع آموزشـــی نیکــوکاری رعد در ســال ۱۳۶۳ با هدف ارایه خدمات آموزشی و حمایتی به معلولان جسمی - حرکتی برای اتکاء بیشتر به خود و حضور موثر و فعال در اجتماع، بهعنوان یک سازمان غیردولتی (NGO) ا سیس شد. مسئولان این مجتمع می گویند: رعدآموزش رابهعنوان ابزاری موثر ومفید سرلوحه فعالیتهایش قرار داده و برای ارتقای توانایی های عدهیت هایس فرار داده و برای زرهای نوبانیی های توان پایاب مهیچ راهکاری بهتر از آموزش سسراغ ندارد. در بیش از ۲ همه فعالیت مستمر در مجتمی در عد، بیش سترین بودجه، وقت و انرژی صرف ارایه آموزش باکیفیت و کمیت مناسب به توان بابان شده است. درباره فعالیت های موسسات خیریه در ایسران و مباحث قانونی و آیین نامهای این نهادهای مردمی، با صدیقه اکبری، مدیرعامل مجتمع نيكوكاري رعدبه كفتوكو نشستيم كه

س۔ طی یکماہ گذشتہ وزیر تعاون، کار و رفاہ اجتماعیی از ابلاغ آیین نامه جدید تأسیس موسسات خیریه از سوی سازمان بهزیستی به منظور تسهیل توسعه و توانمندی این موسسات خبر داد: به نظر شما اصلاح قوانین و بازنگری در آیین نامه ها در این حوزه چه ضور تی دادد؟

مروری ر آقای دکتر ربیعی، وزیر تعاون، کار و فاهاحتماعی از ابتدای فعالیت در دولت به نقش و تأثیر سازمان های مردم نهاد در اُرایه خدمات به

ـه خیریهای، بــرای آغاز بــه کار، با

هر موسسته خیریهای، بسرای آغاز بسه کار، با مشکلات و مسسئل زیادی روبهروست. تا جایی که حتی موسسان «ان جی او»ها ممکن است از همان مسیری که آمدهاند، بازگردند. من بهعنوان

رری محمد روده مواند می برد و کامان بحدوان مدیر و موسس خیریه ملاکک، کسه از کودکان بی سرپرست تگهداری می کند، می توانم در باب مشکلاتی که در آغاز با آنها

اگرچه هر موسسه ای حسب سرمایه مالی ، نیروی ر ... - بر . وسسحی حسب سرمیایه ماتی، بیروی انسانی، کاربری موسسه و شــناخته شده بودن افراد و موسسان موسســه، با مشکلات متفاوتی روبهرو خواهد بود. مشــکلات موسسات خیریه

بهُ دو بُخشُ تقسيم مىشود بخُشى به پيشٌ از

توپنجه نرم کردهایم مسائلی را باز گو کنم

به انجمن های مختلف سرزده و برنامههای مختلفی را در این مراکز داشتهاند. از جمله حضور در کنفرانس ملی کار آفرینسی اجتماعی در حوزه معلولیت کــه همین مجتمع رعد برگــزار کرد یا سرزدن بهمراكز شبانهروزي نكهداري افراد معلول و... این رویه نشان دهنده اهمیت سازمان های رسین روید سست می در حوزه مردم نهاد در نگاه عالی ترین مقام اجرایی در حوزه رفاه اجتماعی است. پس طبیعی است که برای فعال ترشدن NGOها و به عرصه آمدن افراد کارآمدو پویاوصاحب تجربه، نیاز مندفراهم کردن بستر مناسب است که با بازنگری قوانین تأسیس وادار ُه انجمن ها و موسساًت مُی تــُوان در این راه گامهای مثبت بر داشت. لطفااز تجربه تأسيس موسسه خبريه رعد

ــائل مربوط بــه قوانین راهانــدازی یک انجىاودرايرانبگوييد

س به و حربیوی ویید. خیریه رعد جزو اولین موسسات خدمت دهنده به معلولان است که دهه ۶۰ با هدف آموزش حرفه به جانبازانی که از جبهه برمی گشتند و همین طور معلولان جسمی حرکتی در جنــوب تهران راهاندازی شــد.این مجتمع از همان ابتدا تاکنون رافاندازی سد. این مجمعه از همان ایندا به تنون مجوزهــای لازم فعالیــت را از مراجــع دیصلاح دریافت کردهاست.البتمچنانچه تسهیلات قانونی برای فعالیت این موسســات پیش،بینی شود اثر فزایندهای خواهدداشت.

بروکراسیُهای مرسوم دُر کشور تا چه میزان مانعُ گسترش این نوع فعالیتهاست؟ابتدابه یک نکته اشار و کنم که باید پین مقررات و قوانین عادی با مقررات دستوپاگیر تفاوتُ قایلُ شُویم. ۔ چون به صورت یک ســـازمان مردم نهادو با کمک افراد دادیا سات افراد و اعضای داوطلب بخش مهمی از کارهای خیریه راانجام می دهیم در درون خودمان مشکلی نداریم و تمام اعضا هم قوانیت داخلی مجتمع را رعایت می کنند و البته اعضای هیأتمدیره هم تُلاش کردهاند در طول این سال هامقرراتی را وضع کنند که مانع انجام فعالیتهای داوطلبانه که قصد آن خدمت به همنوعان دارای معلوُلیتمان است، نشوند بلکه سعیبرُ این اســت که ُهرجا احساس نیاز میشودبا تســهیل ضوابط چابکی و پویایی را از اعضای خود بهویــژه در گروه جوانان رعدٌنگیرد. در کشور هم همانطور که بزرگان نیز به آن اشاره کردهاند قوانین دست و پاگیر و بروکراسیهای اداری در برخی مواقع موانعی را در فعالیتهای داوطلبانه ایجاد می کند که همان طور که اشاره كردم شـخص وزير تلاشـــى رابرطرف كردن اين موانع در حوزه سازمان های مردم نهاد آغاز کردهاند. کسی که قصد تأسیس موسسه خیریهای را

صسی ۔۔۔ داشتہ باشد، با چہ مشکلاتی در حوزہ قوانین

مشکلات که همیشه در مسیر اجرا وجود دار د اما آنچه مسلم است نباید از مقابل مشکلات کنار

رفت بلکه باید با حوصله و اندیشــه مسائل را حل

دربــاره چالشهــای اداری و مــوار د قانونــی موسساتخیریه در ایران توضیح دهید؟برای رفع این موارد چه پیشنهاداتی می توان ارایه

بهعنــوان چالــش اداری از آن یــاد نمی کنیم. برخی ضوابط هست که باید رعایت شود. نظارت دستگاههای مسئول اگر چالش قلمداد شود نوع برخورد تفاوت پیدا می کند با زمانی که یک رویه قانونی واداری تلقی کنیم، ضمن آن که قانونگذاران هم می توانند با وضع قوانیسن به روز و بازنگری در قوانین قدیمی به پویایی سازمانهای مردم نهاد،

نشاطو تحرک اجتماعی مردم کمک کنند. کشورهای دیگر چه الگویی برای فعالیتهای سے زمان ہای مردم نہاد و املور خبر یہ یہ کار گرفتهاند و چگونه می توانیم از آنها الگو بگيريم

بمیوریم کشورهای دیگر بهخصوص کشورهای اروپایی باتوجهبه سیستمهای حکومتی غیرمتمر کز و واســـپاری حوزه تصدیگری به بخش غیردولتی و ر پرای را برای در سیاری از فعالیتها توسط سازمان های مردمی، بسیاری از فعالیتها توسط دولتها به گروههای داوطلب واگذار می شــود تا خدمات از طریق این افراد در اختیار شهروندان قرار گیرد. با آموزش و توانمندسازی افراد فعال در سازمانهای مردم نهاد می توانیم به الگوی موفق (بومی)دراینزمینهبرسیم

زمستان سال ۱۳۸۹ بود که این مرکز را از

بهزیســـتی گرفتیم. در آن زمُـــان ۱۵ کوُدکُ درُ اینجا تحت پوشش بهزیستی بودند اما از لحاظ

بینجا حصی پوهرستی بودیده اما را مصط ساختمانی بسیار قدیمی و کهههساز بود، آینجا پر از موش بود؛ حیاطاش پــر از درخت بود، آنقدر زیاد و هرس نشــده که بچهها نمی توانستند به

راً حتى در حياط بازى كنند واز ۴بعدازظهر به بعدنيز به خاطر تاريكى نمى توانستند در حياط بمانند. خوابگاههايشان افتضاح بود؛ كمدها را

ر. برایشــان عوض کردیم. در این ۳ ســال، حدود ۴۰۰–۳۰۰میلیون تومــان در این مرکز هزینه

رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس در گفتو گو با «شهروند»: اطلاعياز آييننامه جديدموسسات خيريه نداريم

می کند. گفتو گوی کوتاه خبرنگار «شهروند» با

ی رئیس کمیسیون آموزش به شرح زیر است: در ۱۵ دیماه علی ربیعی وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی با اشاره به مشکلات مربوط ت بت و پاگیر موسسات خیریه، اعلام کرد کـه ظرف یک هفتـه آ سننامه جدید این حوزه از سوی بهزیستی ابلاغ میشود. آیااطلاعی از این آیین نامه دارید؟ تااین لحظه هیچ خبری درباره ابلاغ آیین نامه فوق نشنیده ام و به طور قطع اگر آیین نامه ای ابلاغ شود، باید یک نسخه در اختیار مجلس و ئميسيونهاي مرتبط قرار گيرد. اما ما چنين بحثى انشنيدهايم.

سیده این مراحت از قوانین دست و پاگیر وزیر کار به صراحت از قوانین دست و پاگیر سخن گفته و این قوانیس را عامل اصلی توسعهنیافتن موسسات خیریهمی داند، آیا این توضیحات راصحیح می دانید؟ بین و حیا به هر حال در این که بســیاری از قوانین در

م المان نیاز به اصلاح و رفع نواقص دارند. طول زمان نیاز به اصلاح و بحثى نيست بهعنوان نمونه قوانين در دورهاى از . زمان ممکن است نتایج خُوبی داشته باشند، اما در دورمای دیگر به دلیل شرایط موجود، قوانین درُداخل،قوانینی که تُوزِیعُبرخی اَجناسُ راتنها با دریافت کالابرگ مجاز می دانست، کار آیی خود را از دست داد و به طور طبیعی قوانین جدیدی تدوین و تصویب شد. اما در این مورد خاص به ویژه در حوزه فعالیت موسسات خیریه،

طرح نو | یکماه از ابلاغ آییننامه وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی مبنی بر تأسیس موسسات کار و رفاه اجتماعی مبنی پر تأسیس موسسات خیریه از سوی بهزیستی طی «یک هفته» مکند ده اما هیچ رسانه ای درباره ابلاغ این آ پین نامه خبری منتشر نکرده است. در همین "... رابطه عبدالرضاعزیزی،رئیس کمیسیون اُموزش مجلس شــورای اســـلامی نیز اظهار بی اطلاعی

قبلی کارآیی لازم را از دست بدهند. به عنوان نمونه در دوره جنگ تحمیلی بسیاری از اجناس به صُـبور تُ محدود در جامعه عرضه می شـدو ر . دریافت آنهانیز نیاز به کالابرگ داشت. در آن دوران تصویب قوانین مربوط به این حوزه بسیار سی و و بر دار مورد سیست سیرید. نمی دانم و زیر کار به چه مواردی اعتراض داشته و چه مواردی در آیین نامه جدید اصلاح شده است. چرا که نه اعتراضات قبلی و نه آیین نامه

خیریهها؛ مسأله اعتماد و نگاه عمومی

اكبر كريمي مديرمو

تأسیس بازمی گردد و بخشی به بعداز تأسیس و اداره موسسه در روزها و ماههای اول به عبارت دیگر، اگر بخواهم در مورد مشکلات تأسیس و دیکر، اگر بحواهم در مورد مشکلات تاسیس و بعد از تأسیس موسسات خیریه سخنی بگویم، بعد از مسیس موسد - حیر. باید بگویم، مشکلات اداری در ثبت موسسه، مشکل نیروی انسانی و مالی برای آغاز به کار و مجهز کردن موسسه و در نهایت مشکلات دیگری که متعاقبا و حسب نوع موسسه خیریه، در اداره یک «ان جی او»، خلل وارد می کنند. در نهایت، برر از پادربیاورد. ســرآغاز پیدایش این موسســه خیریه شاید

براساس یک نذر بود. به این معنا که خداوند مارا به مدت ۱۴ سال امتحان کرد و به بنده و همسرم ب فرزندی نمیداد. هزینههای زیــادی را پرداخت کردیم. تااین که بعداز گذشتن ۲سال از زمانی که م، خداوند به ما فرزندی عطا کرد. نذر كرده بودم كه بعداز فرزنددار شدن، قدمي در راه کودکان بی سرپرست بردارم. همیشه عاشق چنین کاری بودم. روزی یکی از دوستانم به من ـنهاد داد تا چنین کاری را انجــام بدهیم و پیستهای داد با چنین داری را انجنام بدهیم و کودکان یتیم و بی سرپرست را تحت پوشش و مراقبت خودمان دربیاوریم لذابـا ۱۸-۲ نفر از دوستان آزاده و کهنه سربازان، چنین مرکزی را از بهزیستی گرفتیموراماندازی کردیم

حديديهمجلس إرايه نشده است برای ابلاغ و اجرای یک آیین نامه که نیازی به تصو ب محلس نیست؟

به سوی بسیست بله، آیین نامههای دولتی بسرای اجرا نیازی به تصویب مجلس ندارند، اما بسرای اطلاع ب صریب بسط ما مستخول طراحی نمایندگان که بهطور مداوم مشخول طراحی قوانین جدید، اصلاح قوانین گذشته و تصویب لوایح دولت هستند، بایداز آیین نامهها اطلاع داشته باشندو به همین دلیل دولتها آیین نامههای اجرایی را هم به مجلس ارسال

۔ وزیــر کار در ســخنان خــود بــه صراح گفته اسـت کـه «گسـترش موس رین خیریه به دلیل پیچیدگی قانــون، یکی از مشــکلات رفاهی کشــور بوده و ضرورت دارد موسســات خير يــه توانمند توس يابند امامتاســفانه مقررات دست و پ امکان توسعه را برای آنها فراهم نکرده تا خير به تسهيل يافت.»قوانين فعلى در اين حوزه چەايراداتسى دارد كەوزىر كار آنهارا دستو پاگیر می داند.

این که آیین نامه جدید تا چه اندازه شرایط این نه این نامه جدید به اندازه سر ایط فعالیت را برای موسسات خیر به تسهیل کرده یا می کند، موضوعی است که به دلیل عدم اطلاع از مفاد آیین نامه نمی توانیسم در مورد آنها نظر ت و پاگیر بودن قوانین بدهم. اما در مورد دس فعلى بايد به يک نکته اشاره کنم. در زمان ابلاغ تهای اقتصاد مقاُومتی به عُنوان یک نماینده مجلس و رئیس کمیسیون اجتماعی نامهای را به تمام وزرا ارسال کـردم مبنی بر این که دســتیابی به اهداف این حوزه نیازمند یی بهرهمندی از قوانین محکم و کارشناسی شده است. از تمــام وزرای دولت نیز خواســتم که در حوزه اُصلاح قوانین فعلی و رفع اُشکالات احتمالی،برجستهسازینقاط قوتاین قوانین و همچنین تدوین و تصویب قانون جدیدنظرات خودرااعلام کنند متاسفانه پاسخی به این نامه داده نشد و لابد آقایان وزرااشکالی در قوانین نمی دیدند کُه نظر خودرابیاُن نکر دند. به همین دلیل نمی دانم اشکال قانونی در قوانین مربوط به ثبت، راهاندازی و فعالبت ه چیست و اعتراض وزیر دقیقا به کدام ماده یا مواداست.